UCHWAŁA Nr XI/81/15

RADY POWIATU ŻUROMIŃSKIEGO

z dnia 18 grudnia 2015r.

w sprawie przyjęcia Raportu z realizacji Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Żuromińskiego na lata 2009-2016 za lata 2013-2014

Na podstawie art. 12 ust. 11 ustawy z dnia 5 czerwca 1998r. o samorządzie powiatowym (Dz. U. z 2015r. poz. 1445) oraz art. 18 ust. 2 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001r. Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2013r. poz. 1232 z późn. zm.) uchwala się, co następuje:

§1. Przyjmuje się „Raport z realizacji Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Żuromińskiego na lata 2009-2016 za lata 2013-2014" w brzmieniu określonym w załączniku do niniejszej uchwały.

§2. Wykonanie uchwały powierza się Zarządowi Powiatu Żuromińskiego.

§3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

PRZEWODNICZĄCY
Rady Powiatu Żuromińskiego
mgr Piotr Budzich

Załącznik do Uchwały
Nr XI/81/15
Rady Powiatu Żuromińskiego
z dnia 18 grudnia 2015r.

Raport z realizacji Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Żuromińskiego na lata 2009 -2016 za lata 2013-2014

Zarząd Powiatu Żuromińskiego

Żuromin 18 grudnia 2015 rok

Spis treści

1.Wstęp.....3

1.1. Podstawa prawna sporządzenia raportu oraz organy, którym raport ma zostać przedłożony.....3

1.2. Przedmiot opracowania.....3

1.3.Cel i zakres opracowania.....3

1.4. Okres jaki obejmuje raport.....3

1.5. Sposób zbierania informacji oraz ich źródła.....3

1.6. Realizacja celów przyjętych w Programie Ochrony Środowiska dla Powiatu Żuromińskiego na lata 2009-2016.....4

1.7. Podsumowanie i wnioski.....32

1.Wstęp

1.1. Podstawa prawna sporządzenia raportu oraz organy, którym raport ma zostać przedłożony

Zgodnie z art. 18 ust. 2 i 3 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. – Prawo ochrony środowiska (tj. Dz. U. z 2013 r. poz. 1232 ze zm.) organ wykonawczy powiatu sporządza co 2 lata raporty, które przedstawia radzie powiatu. Po przedstawieniu raportu radzie powiatu, raport będzie przekazany do organu wykonawczego województwa.

1.2. Przedmiot opracowania

Przedmiotem niniejszego Raportu jest „Program Ochrony Środowiska dla Powiatu Żuromińskiego na lata 2009-2016 przyjęty przez Radę Powiatu Żuromińskiego Uchwałą **Nr XXXV/361/10 z dnia 29 stycznia 2010 roku** w sprawie **uchwalenia Programu Ochrony Środowiska Powiatu Żuromińskiego 2009-2016**

1.3. Cel i zakres opracowania

Przepisy ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. – Prawo ochrony środowiska (tj. Dz. U. z 2013 r., poz. 1232 ze zm.) nie określają wymagań dotyczących zakresu i formy realizacji powiatowego programu ochrony środowiska. W związku z powyższym, przyjęto, że Raport będzie służył ocenie realizacji zadań i celów przyjętych w Programie.

1.4. Okres jaki obejmuje raport

Raport obejmuje okres od dnia **1 stycznia 2013 r.** do **31 grudnia 2014 r.**

1.5. Sposób zbierania informacji oraz ich źródła

1. Program Ochrony Środowiska dla Powiatu Żuromińskiego na lata 2009-2016
2. Raport z realizacji POŚ dla Powiatu Żuromińskiego 2009-2016 za lata 2011-2012
3. Informacje z gmin z terenu powiatu żuromińskiego
4. Informacje z Nadleśnictwa Lidzbark i Nadleśnictwa Dwukoły
5. Informacje z Komendy Powiatowej Państwowej Straży Pożarnej
6. Dane własne urzędu Starostwa Powiatowego w Żurominie
7. Dane z Głównego Urzędu Statystycznego
8. Dane z Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa

1.6. Realizacja celów przyjętych w PROGRAMIE OCHRONY ŚRODOWISKA DLA POWIATU ŻUROMIŃSKIEGO na lata 2009-2016

POPRAWA JAKOŚCI ŚRODOWISKA I BEZPIECZEŃSTWA EKOLOGICZNEGO

Cel : ***Osiągnięcie dobrego stanu wód powierzchniowych i podziemnych poprzez dążenie do poprawy jakości wód.***

Nr	Działanie	Realizacja na dzień 31.12 2014
1.	Budowa nowych systemów kanalizacyjnych oraz rozbudowa istniejących	**w trakcie realizacji**
2.	Budowa oczyszczalni ścieków oraz modernizacja istniejących oczyszczalni, które nieprawidłowo oczyszczają ścieki	**w trakcie realizacji**
3.	Budowa małych oczyszczalni przyzagrodowych oraz szczelnych zbiorników bezodpływowych w gospodarstwach indywidualnych	**Zadanie ciągłe**
4.	Odpowiedni dobór i właściwe stosowanie nawozów i środków ochrony roślin w rolnictwie	**Zadanie ciągłe**
5.	Ograniczenie powstawania zanieczyszczeń punktowych z gospodarstw rolnych (zwłaszcza ukierunkowanych na hodowlę bydła i trzody chlewnej) poprzez budowę instalacji i urządzeń służących do odprowadzania zużytych wód, nieczystości i zanieczyszczeń, które powinny być wykonane w sposób zabezpieczający przed przenikaniem szkodliwych substancji do wód i do gruntu	**Zadanie ciągłe**
6.	Budowa nowych ujęć wody	**Zadanie ciągłe**
7.	Budowa nowych i modernizacja istniejących Stacji Uzdatniania Wody	**Zadanie ciągłe**
8.	Ograniczenie i eliminacja zrzutu substancji niebezpiecznych do wód ze źródeł przemysłowych	**Zadanie ciągłe**
9.	Współpraca z odpowiednimi organami i instytucjami w zakresie wykrywania i likwidowania źródeł zanieczyszczeń wód	**Zadanie ciągłe**

Zrealizowane zadania w ramach działań

L.p	Opis zadania	Źródła finansowania	Rok realizacji	Jednostka realizacyjna	koszty zł.
	MIASTO I GMINA BIEŻUŃ				
1.	Budowa sieci kanalizacji sanitarnej ul. Polna w Bieżuniu	środki własne	2014	Miasto i Gmina Bieżun	**65.463,86**
	Budowa sieci wodociągowej łączącej sieć wodociągową Bieżuń-Sławęcin i ulica Prosta w Bieżuniu	Środki własne - 60 264,00 PROW – 34 422,00	2014	Miasto i Gmina Bieżun	**94.686,00**
L.p.	**Opis zadania**	**Źródła finansowania**	**Rok realizacji**	**Jednostka realizacyjna**	**koszty zł.**
	GMINA KUCZBORK OSADA				

1.	Budowa kanalizacji sanitarnej w m. Zielona – Etap II cz. 1	środki własne, środki UE - 1 221 129 ,00 zł, pożyczka z WFOŚiGW – 323 778,00 zł	2013	Gmina Kuczbork – Osada	**2 .065.041,00**
L.p.	**Opis zadania**	**Źródła finansowania**	**Rok realizacji**	**Jednostka realizacyjna**	**koszty zł.**
	GMINA LUBOWIDZ				
1.	Budowa kanalizacji sanitarnej w miejscowości Lubowidz II etap	Kredyt 100%	2013	Gmina Lubowidz	**1.097.815,32**
L.p.	**Opis zadania**	**Źródła finansowania**	**Rok realizacji**	**Jednostka realizacyjna**	**koszty zł.**
	GMINA I MIASTO ŻUROMIN				
1.	Budowa kanalizacji sanitarnej ul. Klonowa, Dębowa , Wiatraczna i Brzozowa w Żurominie oraz budowa sieci wodociągowej na ul. Dębowej w Żurominie	środki własne	2013	Gmina i Miasto Żuromin	**223.679,94**
2.	Budowa kanalizacji sanitarnej w Poniatowie – cześć A- etap I i II	środki własne i PROW	2013-2014	Gmina i Miasto Żuromin	**2.006.855,06**
3.	Budowa kanalizacji sanitarnej – przyłącza w ul. Lidzbarskiej w Żurominie	środki własne	2014	Gmina i Miasto Żuromin	**15.043,29**
L.p.	**Opis zadania**	**Źródła finansowania**	**Rok realizacji**	**Jednostka realizacyjna**	**koszty zł.**
ŻUROMIŃSKIE ZAKŁADY KOMUNALNE					
1.	Modernizacja sieci wodociągowej ul. Osiedlowa i Wierzbowa	Środki własne ZZK w Żurominie	2013	ŻŻK	**51.380,00**
2.	Budowa zbiornika retencyjnego w SUW Dębsk	Środki własne ZZK w Żurominie	2013	Hydroinzynieria K. Stachyra Warszawa	**44.234,59**
3.	Budowa studni głębinowej w SUW Raczyny	Środki własne ZZK w Żurominie	2014	ŻŻK	**88.200,00**

Stan zaopatrzenia w wodę poszczególnych gmin z terenu powiatu żuromińskiego przedstawiał się następująco:
[3]

Tabela 3. Stan zaopatrzenia w wodę poszczególnych gmin z terenu powiatu żuromińskiego.

l.p	Gminy i miasta powiatu żuromińskiego	Długość sieci Wodociągowej w 2013 r. w km*	Długość sieci wodociągowej w 2014 r. w km*	ludność korzystająca z wodociągu sieciowego w 2013 roku (j.m. osoba)	ludność korzystająca z wodociągu sieciowego w 2014 roku (j.m. osoba)	% ludności korzystającej z wodociągu sieciowego w 2013 roku*	% ludności korzystającej z wodociągu sieciowego w 2014 roku*
1.	Żuromin gmina i miasto	144,1	144,1	14 416	14 385	98,14	98,15
2.	Bieżuń gmina i miasto	120	122,02	5 171	5 138	98	98,3
3.	Kuczbork-Osada	67,04	67,04	4 948	4 939	99	99
4.	Lutocin	114,2	114,2	4 592	4 592	99	99
5.	Siemiątkowo	143,30	143,30	3 681	3 580	99,5	99,40
6.	Lubowidz	161,97	162	7 180	7 139	98,36	98,47
Powiat razem		750,61	752,66	39 988	39 773	98,66	98,72

*długość sieci wodociągowej w km **(wg danych z gmin powiatu żuromińskiego)**
*%ludność korzystająca z wodociągu sieciowego w 2013 i 2014 roku wg danych z gmin powiatu żuromińskiego

Długość sieci wodociągowej w 2013 r. wynosiła 750,61 km a, w 2014 r.-752,66 km zanotowano niewielki wzrost. Długość sieci w 2012 r. (poprzedni okres raportowania) wynosiła 749,06 km co daje nam wzrost o 3,6 km(dane uzyskane z gmin powiatu żuromińskiego). Zużycie wody na 1 mieszkańca w powiecie żuromińskim w 2013 r. (wg danych GUS stan 31-12-2011 r.) wynosiło 45,4 m^3 w 2014 roku wynosiło 49,9 wynik wskazuje tendencje wzrostową w stosunku do roku 2012 w którym wynosiło 40,8 m^3

Tabela 4. Stan kanalizacji poszczególnych gmin z terenu powiatu żuromińskiego.

l.p.	Gminy i miasta powiatu żuromińskiego	Długość sieci kanalizacyjnej w 2013 r. w km*	Długość sieci kanalizacyjnej w 2014r. w km*	Ludność korzystająca z kanalizacji w 2013 r. (j.m. osoba)	Ludność korzystająca z kanalizacji w 2014 r. (j.m. osoba)	% ludności korzystającej z kanalizacji 2013 roku*	% ludności korzystającej z kanalizacji 2014 roku*
1.	**Żuromin Gmina miasto**	24,8	28,4	8 844	8 844	60,2	60,3
2.	**Bieżuń miasto i Gmina**	13,90	13,90	1 864	1 885	35,35	36,00
3.	**Kuczbork-Osada**	7,42	7,42	400	399	8	8
4.	**Lutocin**	7,5	7,5	838	838	17,95	18,25
5.	**Siemiątkowo**	0	0	0	0	0	0

6.	**Lubowidz**	**13,5**	**13,5**	**1 093**	**1 261**	**14,9**	**17,66**
Powiat razem		**67,12**	**70,72**	**13 039**	**13 227**	**27,28**	**28,04**

*długość sieci kanalizacyjnej w km (**wg danych z gmin powiatu żuromińskiego**)
*% ludność korzystająca z kanalizacji sieciowej w 2013 i 2014 roku wg danych z gmin powiatu żuromińskiego

W przypadku odprowadzania ścieków stan skanalizowania gmin powiatu żuromińskiego zmienił się nieznacznie, długość sieci kanalizacyjnej w 2013 r. wynosiła 67,12 km (wg danych pozyskanych z gmin powiatu żuromińskiego stan 31-12-2013 r.), w 2014 roku – 70,72 km, czyli odnotowano wzrost o ok. 3,6 km. Poprawa sytuacji dotyczy głównie gminy Lubowidz, nieznaczny wzrost długości kanalizacyjnej w gminie Żuromin. Gmina Siemiątkowo nie posiada sieci kanalizacyjnej.

Informacja dotycząca budowy oczyszczalni przedstawia się następująco: na terenie powiatu żuromińskiego działa 5 komunalnych oczyszczalni ścieków:

- w m. Zielona, gm. Kuczbork
- w m. Bieżuń gm. Bieżuń
- w m. Żuromin gm. Żuromin
- w m. Lutocin gm. Lutocin
- w m. Lubowidz gm. Lubowidz

oraz 1 oczyszczalnia ścieków przemysłowych.

Obecnie na terenie powiatu żuromińskiego 13 336 osób tj. 33,5% ogólnej liczby ludności korzysta z oczyszczalni ścieków – dane GUS z 2014 roku. Ogólna liczba ludności korzystającej z oczyszczalni ścieków wzrosła o 301 osób w stosunku do roku 2012, zmienił się stosunek ludności korzystającej z oczyszczalni na wsi wzrost o 1,3%.(z 7,4 % w 2012 r. do 2014 r. 8,7 %)

W sieci wodociągowej w 2012 roku były 8651 połączenia prowadzące do budynków mieszkalnych i zbiorowego zamieszkania, w 2013 r. – 8738 szt. wzrost o 87 szt., natomiast w 2014 roku wynosił 8781 szt., ilość połączeń utrzymuje się na podobnym poziomie.

W sieci kanalizacyjnej w 2012 r. były 1922 szt. połączeń prowadzących do budynków mieszkalnych i zbiorowego zamieszkania, w 2014 roku zaobserwować niewielki wzrost połączeń do 1968 szt.

Gmina Siemiątkowo i Gmina Lutocin nie wykonały zdań celu ochrona wód na lata 2013-2014.

Na cel: Osiągnięcie dobrego stanu wód powierzchniowych i podziemnych poprzez dążenie do poprawy jakości wód na terenie powiatu żuromińskiego w latach 2013-2014 wydano 5.752.399,06 zł

Ocena realizacji celu

- Systematycznie zmniejszający się udział ścieków nieoczyszczonych odprowadzanych do wód powierzchniowych;
- Rozwój sieci kanalizacyjnej na obszarach wiejskich;
- Wzrost podłączeń sieci wodociągowej w gospodarce komunalnej;
- Zbyt mało dynamiczny rozwój sieci kanalizacyjnych na terenach wiejskich,

Priorytetem dla władz samorządowych jest budowa kanalizacji na terenach wiejskich.

Cel: *Poprawa jakości powietrza atmosferycznego*

Nr	Działanie	Stopień realizacji na dzień 31.12 2014
1.	Ograniczenie emisji SO_2 poprzez likwidację zanieczyszczeń u źródła poprzez zmianę paliwa o mniejszej zawartości siarki, wymianę kotłowni węglowych na olejowe, gazyfikację miast i wsi, stosowanie w pojazdach odsiarczonych benzyn, oleju napędowego lub gazu	zadanie ciągłe
2.	Ograniczenie energochłonności budynków, instalowanie niskoazotowych palników w kotłach opalanych olejem lub gazem w celu zmniejszenia emisji NO_x	zadanie ciągłe
3.	Zmniejszenie zużycia spalanych paliw poprzez wymianę niskosprawnych kotłów węglowych na wysokosprawne olejowe i gazowe w celu ograniczenia CO_2	zadanie ciągłe
4.	Stosowanie energooszczędnych technologii produkcyjnych oraz niekonwencjonalnych źródeł energii	zadanie ciągłe
5.	Promowanie odnawialnych źródeł energii	zadanie ciągłe
6.	Ograniczenie wielkości emisji zanieczyszczeń komunikacyjnych	zadanie ciągłe
7.	Wdrożenie „Programu ograniczenia niskiej emisji dla miasta Żuromina".	Nie zrealizowano

Ważniejsze zrealizowane zadania w ramach działań nr 1, 2, 3 ,4, 5, 6, 7

ZMNIEJSZENIE PRZEKROCZEŃ DOPUSZCZALNYCH POZIOMÓW STĘŻEŃ OGRANICZENIE EMISJI NISKIEJ					
	GMINA Lubowidz				
L.p.	Opis zadania	Źródła finansowania	Rok realizacji	Jednostka realizacyjna	koszty zł.
	STAROSTWO POWIATOWE w ŻUROMINIE				

1.	Budowa instalacji c.w.u. – Montaż instalacji solarnej w budynku Domu Pomocy Społecznej w Bądzynie	Środki własne z udziałem pożyczki z WFOSIGW w Warszawie	2013		**392.822,70**
2.	Przebudowa dachu, termomodernizacja wymiana stolarki okiennej i drzwiowej budynku warsztatów szkolnych przy Zespole Szkół Ponadgimnazjalnych w Zielonej – Etap I Termomodernizacja, wymiana stolarki okiennej i drzwiowej budynku warsztatów przy Zespole Szkół Ponadgimnazjalnych w Zielonej	Środki własne z udziałem pożyczki z WFOSIGW w Warszawie	2013		**249.152,35**
3.	Modernizacja –Przebudowa kotłowni w budynku Liceum Ogólnokształcącego w Bieżuniu	Środki własne z udziałem pożyczki z WFOSIGW w Warszawie	2014		**89.909,40**
L.p.	**Opis zadania**	**Źródła finansowania**	**Rok realizacji**	**Jednostka realizacyjna**	**koszty zł.**
ŻUROMIŃSKIE ZAKŁADY KOMUNALNE W ŻUROMINIE					
1.	Budowa przyłącza C.O. do Państwowej Straży Pożarnej	Środki własne,	2013	Żuromińskie Zakłady Komunalne Sp. .z o.o.	**99.947,87**
2.	Modernizacja kotłowni Targowa w Żurominie	Środki własne,	2013	Żuromińskie Zakłady Komunalne Sp. .z o.o.	**532.100,08**
3.	Budowa sieci C.O. z kotłowni Kościuszki do Pl. Zielony Rynek	Środki własne,	2014	Żuromińskie Zakłady Komunalne Sp. .z o.o.	**261.669,81**
4.	Budowa sieci C.O. w ul. Sikorskiego i Pułaskiego	Środki własne,	2014	Żuromińskie Zakłady Komunalne Sp. .z o.o.	**71.977,56**

Gmina Siemiątkowo ,Lutocin, Lubowidz Kuczbork Osada i Bieżuń nie zrealizowały zadań w ramach działań z zakresu ochrony powietrza.

Ocena realizacji celu:

W wyniku corocznej oceny, jakości powietrza za 2014 rok dla zanieczyszczeń mających określone poziomy dopuszczalne (dwutlenek węgla, dwutlenek siarki, tlenek węgla, benzen, ołów pył PM 10, w obrębie czterech stref zidentyfikowano obszary przekroczenia standardów imisyjnych dla pyłu PM10 według kryterium ochrony zdrowia. Jedną z tych stref jest strefa ciechanowsko – mławska, do której należy Powiat Żuromiński.

Naruszenia standardów jakości powietrza i ich zakres.

W strefie objętej Programem naruszony został dopuszczalny poziom pyłu zawieszonego PM10

o okresie uśrednienia wyników pomiarów 24 godziny, wynoszący:

1. W 2007 roku – 50µg/m³: w jednym punkcie pomiarowym w Żurominie, przy ul. Żeromskiego, gdzie maksymalny percentyl $S_{90.1}$ z rocznej serii pomiarowej wyniósł 72.0µg/m³ i przekroczył poziom dopuszczalny o 22.0 µg/m³.

Klasyfikacji stref dokonano oddzielnie dla 2 grup kryteriów ze względu na ochronę zdrowia i ze względu na ochronę roślin wydzielając strefy, dla których poziom:

- substancji nie przekracza poziomu dopuszczalnego – klasa A,
- choćby jednej substancji przekracza poziom dopuszczalny lecz nie przekracza poziomu dopuszczalnego powiększonego o margines tolerancji – klasa B,
- choćby jednej substancji przekracza poziom dopuszczalny powiększony o margines tolerancji – klasa C.

Wg w/w oceny powiat żuromiński został zaliczony ze względu na ochronę zdrowia:

- klasy A dla dwutlenek siarki - SO_2, NO_2, tlenek węgla -CO, ozon -O_3, benzen - C_6H_6, ołów-Pb w pyle PM10, arsen-As, kadm-Cd, nikiel-Ni w pyle PM10,
- do klasy C dla pyłu PM10, pyłu PM2,5 (przekroczenie poziomu dopuszczonego powiększonego o margines tolerancji -26µg/m³), benzo(a)pireu oznaczonego w pyle PM10

Wg w/w oceny powiat żuromiński został zaliczony ze względu na ochronę roślin:
do klasy A dla ozonu.

Uwzględniając założenia ochrony powietrza określono cel ekologiczny dla powiatu: zapewnienie wysokiej jakości powietrza w klasie A oraz dalsza redukcja emisji pyłów i gazów.

Końcowa klasyfikacja stref za rok 2014 – cel ochrona roślin zalicza powiat żuromiński do klasy A, natomiast ze względu na cel ochrony zdrowia do klasy C.

W powiecie żuromińskim mimo, iż wykonano modernizację kotłowni i docieplenia budynków w celu zmniejszenia emisji pyłowo-gazowych, występują przekroczenia emisji pyłu PM10. Jest to spowodowane tym, że na terenie powiatu żuromińskiego powstają nowe obiekty, które opalane są węglem kamiennym.

Źródła zanieczyszczeń powietrza na terenie powiatu.

Zanieczyszczenia emitowane do powietrza w powiecie żuromińskim pochodzą przede wszystkim z energetycznego spalania paliw w zakładach komunalnych, przemysłowych, rzemieślniczych, usługowych oraz palenisk domowych. Innym źródłem emisji stale zwiększającym się jest transport samochodowy. Głównym źródłem zanieczyszczeń jest emisja „niska", czyli kominy o wysokości poniżej 50 m, a przede wszystkim z palenisk domowych. Recesja gospodarcza spowodowała znaczny wzrost zanieczyszczeń, wprowadzanych przez paleniska domowe, w związku z ich przejściem na opalanie węglowe.

Cel dotyczący zmniejszenia uciążliwości i emisji pyłowo-gazowej był realizowany poprzez :

termomodernizację budynków administracji i placówek oświatowych znajdujących się na terenie powiatu żuromińskiego: Przebudowa dachu, termomodernizacja wymiana stolarki okiennej i drzwiowej budynku warsztatów szkolnych przy Zespole Szkół Ponadgimnazjalnych w Zielonej – Etap I Termomodernizacja, wymiana stolarki okiennej i drzwiowej budynku warsztatów przy Zespole Szkół Ponadgimnazjalnych w Zielonej cel zadania zmniejszenie zużycia energii go ogrzania budynku w stosunku do stanu pierwotnego o oc najmniej 24,62 %.

Modernizacja kotłowni Targowa w Żurominie, Modernizacja –Przebudowa kotłowni w budynku Liceum Ogólnokształcącego w Bieżuniu, której celem było zmniejszenie narażenia ludności na oddziaływanie dwutlenku węgla CO_2, pyłów PM2,5 PM10 oraz innych zanieczyszczeń powstających w wyniku niskiej emisji zagrażających zdrowiu i życiu ludzi.

Budowa przyłącza C.O. do Państwowej Straży Pożarnej, Budowa sieci C.O. z kotłowni Kościuszki do Pl. Zielony Rynek, Budowa sieci C.O. w ul. Sikorskiego i Pułaskiego pozwoli na zmniejszenie emisji zanieczyszczeń pochodzących ze spalania paliw na cele grzewcze, co bezpośrednio przełożyło się na zmniejszenie imisji zanieczyszczeń.

Budowa instalacji c.w.u. – Montaż instalacji solarnej w budynku Domu Pomocy Społecznej w Bądzynie. Celem montażu instalacji jest podgrzewanie wody użytkowej, co niewątpliwie przyczyni się do zmniejszenia uciążliwości i emisji pyłowo- gazowych. Zaletą energetyki solarnej jest wspomniany już fakt, że nie zanieczyszcza ona środowiska naturalnego. Jest ekologiczna, ponieważ w trakcie wytwarzania energii nie następuje proces spalania. Problemem, jaki wiąże się z energetyką solarną jest natomiast fakt, że pod względem mocy wytwarzanej energii nie jest ona w stanie dorównać energetyce tradycyjnej, opartej na spalaniu surowców kopalnych. Praktycznym pomysłem na wykorzystywanie energetyki solarnej jest stosowanie jej przez pojedynczych odbiorców, którzy często mają trudności z podpięciem się do krajowej linii energetycznej

Powyższe działania niewątpliwie przyczyniają się do zmniejszenia emisji pyłów i gazów do powietrza w skali ogólnokrajowej.

Na cel: Poprawa jakości powietrza atmosferycznego na terenie powiatu żuromińskiego w latach 2013-2014 wydano 1.697.579, 77 zł.

Ochrona przed hałasem

Cel : *Redukcja emisji hałasu*

Nr	Działanie	Stopień realizacji na dzień 31.12 2014
1.	Wprowadzenie zmiany w inżynierii ruchu drogowego poprzez np.: budowę obwodnicy, która zmniejszy ruch w centrum miasta	**Zadanie zakończono**
2.	Eliminowanie z ruchu pojazdów o złym stanie technicznym	**zadanie ciągłe**
3.	Dbanie o stan tekstury nawierzchni drogowej	**zadanie ciągłe**

4.	Stosowanie okien o dużej izolacyjności akustycznej	**zadanie ciągłe**
5.	Egzekwowanie ograniczeń prędkości ruchu na terenach zabudowanych	**zadanie ciągłe**
6.	Stosowanie rozwiązań technicznych zapewniających właściwe warunki akustyczne w budynkach	**zadanie ciągłe**

Ważniejsze zrealizowane zadania w ramach działań nr 2, 3,5

OGRANICZENIE UCIĄŻLIWOŚCI AKUSTYCZNEJ DLA MIESZKAŃCÓW OCENA STANU AKUSTYCZNEGO ŚRODOWISKA I OBSERWACJA ZMIAN					
L.p.	**Opis zadania**	**Źródła finansowania**	**Rok realizacji**	**Jednostka realizacyjna**	**koszty zł.**
	GMINA BIEŻUŃ				
1.	Budowa chodnika w Sławęcinie	środki własne	2014	Miasto i Gmina Bieżuń,	**167.328,84**
2	Budowa drogi w m. Strzeszewo	środki własne	2014	Miasto i Gmina Bieżuń,	**183.316,79**
3	Dofinansowanie budowy chodnika przy drodze powiatowej Sławęcinie	środki własne	2014	Miasto i Gmina Bieżuń,	**43.562,00**
L.p.	**Opis zadania**	**Źródła finansowania**	**Rok realizacji**	**Jednostka realizacyjna**	**koszty zł.**
	GMINA SIEMIĄTKOWO				
1.	Przebudowa drogi gminnej (transportu rolnego) w m. Chomęc, dł. 1,610 km	środki własne	2013	Gmina Siemiątkowo	**390.576,19**
2.	Przebudowa drogi w m. Nowopole		2013		**597.493,48**
3.	Przebudowa drogi gminnej oraz budowa chodnika dla pieszych w m. Gradzanowo Kościelne	Środki własne + FOGR	2014		**513.424,43**
4.	Przebudowa drogi gminnej na osiedlu w Krzeczanowie + budowa ciągów pieszych na terenie wsi Krzeczanowo	środki własne	2014		**208.238,92**
5.	Rozbudowa drogi gminnej w m. Goszczk	środki własne	2014		**580.974,13**
6.	Przebudowa drogi gminnej w m. Osowa Drobińska	środki własne	2014		**345.812,66**

L.p.	Opis zadania	Źródła finansowania	Rok realizacji	Jednostka realizacyjna	koszty zł.
	GMINA LUBOWIDZ				
1.	Remont i przebudowa dróg gminnych budowa chodników dla pieszych	Środki własne	2013-2014		**649.852,76**
L.p.	**Opis zadania**	**Źródła finansowania**	**Rok realizacji**	**Jednostka realizacyjna**	**koszty zł.**
	GMINA KUCZBORK OSADA				
1.	Budowa drogi gminnej w Bagienicach Nowych	Budżet gminy, dotacja Województwa Mazowieckiego -FOGR – 34 479	2013	Gmina Kuczbork Osada	**68.958 ,00**
2.	Przebudowa drogi Gminnej w Gościszce	Budżet gminy, dotacja Województwa Mazowieckiego -FOGR – 45 255	2014		**90.510,00**
L.p.	**Opis zadania**	**Źródła finansowania**	**Rok realizacji**	**Jednostka realizacyjna**	**Planowane koszty zł.**
	GMINA I MIASTO ŻUROMIN				
1.	Bieżące remonty dróg gminnych	Budżet gminy	2013	Gmina i Miasto Żuromin	**217.445,66**
2.	Bieżące remonty dróg gminnych	Budżet gminy	2014	Gmina i Miasto Żuromin	**411.569,37**
L.p.	**Opis zadania**	**Źródła finansowania**	**Rok realizacji**	**Jednostka realizacyjna**	**Wydatkowane koszty zł.**
	STAROSTWO POWIATOWE ŻUROMIN				
1	Przebudowa drogi powiatowej nr 4632W Sadłowo – Sławęcin – Zgliczyn Kościelny w m. Sadłowo	86.100,00 zł Rezerwa Ministerstwa Infrastruktury - 282.576,45 zł – środki własne	2013	Powiat Żuromiński,	**368.676,45 zł**
2.	Przebudowa mostu w m. Ossowa wraz z drogą dojazdową nr 3013W Półka Raciąż – Pijawnia - Jaworowo	720.000,00 zł - Rezerwa Ministerstwa Infrastruktury - 50.000,00 zł – Gmina Siemiątkowo - 670.079,23zł – środki własne	2013		**1.440.079,23 zł**
3.	Przebudowa dróg powiatowych nr 4636W Zielona – Osówka i nr 4609W Osówka – Lubowidz w m. Osówka	300.631,00 zł Gmina Lubowidz - 640.012,66 zł - środki własne	2013		**940.643,66 zł**

4.	Przebudowa drogi powiatowej nr 4616W Raczyny – Dąbrowice – Syberia w m. |Dąbrowice	59.400,00 zł – dotacja ze środków związanych z wyłączeniem z produkcji gruntów rolnych. 200.000,00 zł Gmina i Miasto Żuromin 661.951,54 zł - środki własne	2013		**921.351,54 zł**
5.	Przebudowa chodnika w m. Lutocin przy drodze powiatowej nr 4620W Poniatowo – Lutocin-granica województwa – Września - Borowo	40.000,00 zł – Gmina Lutocin - 23.048,64 zł – środki własne	2013		**63.048,64 zł**
6.	Przebudowa drogi powiatowej nr 4607W Żuromin – Osówka w zakresie budowy ciągu pieszo – rowerowego, chodnika strona lewa w km 0+974,10 do km 1+893,10 oraz budowy chodnika strona prawa od km 0+970,30 do km 1+969,1	280.000,00 zł – Gmina i Miasto Żuromin - 57.866,83 zł – środki własne	2013		**337.866,83 zł**
7.	Przebudowa drogi powiatowej nr 4626W Chamsk – do drogi nr 541 – budowa chodnika w m. Chamsk	20.804,80 zł– środki własne	2013		**20.804,80 zł**
8.	Remont wraz z wykonaniem odnowy nawierzchni bitumicznej przez pojedyncze powierzchniowe utrwalenie na drodze powiatowej nr 4636W Zielona – Osówka oraz remont drogi powiatowej nr 4636W Zielona – Osówka na odcinku 800,00 m.	353,975,30 zł – środki własne	2013		**353.975,30 zł**
9.	Remont belki podporęczowej mostu (strona prawa) na rzece Wkra w m. Bądzyn w km 2+751,00 drogi powiatowej nr 4614W od drogi nr 4613W – Brudnice – Bądzyn - Lubowidz	39.349,91 zł – środki własne	2013		**39.349,91 zł**
10.	Przebudowa drogi powiatowej nr 4602W Przełęk – Niechłonin – Kuczbork w m. Sarnowo i Nowa Wieś i nr 4603W Sarnowo – Zalesie – w m. Sarnowo	250.000,00 zł – Gmina Kuczbork - Osada 187.923,49 zł – środki własne	2014		**437.923,49 zł**
11.	Przebudowa drogi powiatowej Nr 4630W Olszewo – Dębsk – Nadratowo – Ługi na odcinku Olszewo – Dębsk	380.000,00 zł – Gmina i Miasto Żuromin - 302.268,11 zł – środki własne	2014		**682.268,11 zł**
12.	Przebudowa mostu w miejscowości Chrapoń wraz z droga dojazdową nr 4619W Mościska – granica województwa – Chrapoń – Lutocin	1.072.400,00 zł - Rezerwa Ministra Infrastruktury - 100.000,00 zł – Gmina Lutocin - 1.188.360,01 zł - środki własne	2014		**2.360.760,01 zł**
13.	Przebudowa drogi powiatowej nr 4607W Żuromin – Osówka w zakresie przebudowy istniejącej linii napowietrznej NN-0,4 kV celem usunięcia kolizji z drogą powiatową nr 4607W Żuromin – Osówka w m. Wiadrowo	30.167,23 zł - środki własne	2014		**30.167,23 zł**

14.	Przebudowa drogi powiatowej nr 4629W Kuczbork – Glinki – Nidzgora w m. Kuczbork i nr 4627W Żuromin –Kliczewo – Kuczbork na odcinku Olszewko – Kuczbork	864.390,00 zł – Narodowy Program Przebudowy Dróg Lokalnych - 200.000,00 zł – Gmina Kuczbork - 665.166,14 zł – środki własne	2014		**1.729.556,14 zł**
15.	Przebudowa drogi powiatowej nr 4632W Sadłowo – Sławęcin – Zgliczyn Kościelny w m. Sadłowo	117.302,28 zł – dotacja ze środków związanych z wyłączeniem z produkcji gruntów rolnych 335.292,09 zł – środki własne	2014		**452.594,37 zł**
16.	Odnowa nawierzchni bitumicznych przez pojedyncze powierzchniowe utrwalenie na drogach powiatowych przy użyciu grysów kamiennych granitowych o frakcji 5,0 ÷ 8,0mm oraz emulsji kationowej, szybkorozpadowej o zawartości asfaltu 70% na powierzchni 43 750,00 m^2	318.570,00 zł -środki własne	2014		**318.570,00 zł**
17.	Remont dróg powiatowych nr:4601W Nowa Wieś – Działdowo w m. Łążek 4640W Bieżuń – Szreńsk – Mława w m. Karniszyn 4613W od drogi 541 – Brudnice – Sinogóra – Kipichy w m. Syberia	109.508,29 zł – środki własne	2014		**109.508,29 zł**

Ocena realizacji celu:

Na poziom hałasu wpływają w coraz większym stopniu źródła komunikacyjne. Wysoki poziom hałasu występuje na skrzyżowaniach głównych ulic miast, przy trasach komunikacyjnych o dużym natężeniu ruchu biegnących przez obszary o zwartej zabudowie. Przyczyną jest przede wszystkim zły stan techniczny pojazdów, zła eksploatacja, przestoje w ruchu spowodowane złą organizacją ruchu lub zbyt małą przepustowością dróg. Na terenie powiatu w największym stopniu na wysoki poziom hałasu pochodzącego z komunikacji narażeni są mieszkańcy miasta.

Jak wynika z powyższej tabeli udało się zrealizować m. in. zadania w ramach działania pn: *Wprowadzenie zmiany w inżynierii ruchu drogowego poprzez np.:* „ Budowa obwodnicy – ulicy Okrężnej w Żurominie". Realizacja robót drogowych trwała od IV kwartału 2010 roku do IV kwartału 2013 roku. Zadanie wykonane przez Zarząd Województwa Mazowieckiego i Gminę i Miasto Żuromin.

W ramach inwestycji mających na celu redukcję emisji hałasu wydatkowano 15.076.207,23 złotych.

Ochrona przed promieniowaniem elektromagnetycznym

Cel : *Ochrona przed nadmiernym oddziaływaniem pól elektromagnetycznych*

Działanie Nr 1. *Analiza wpływu na środowisko nowych obiektów emitujących promieniowanie elektromagnetyczne podczas wydawania decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu oraz pozwoleń na budowę –* ***zadanie ciągłe***
Działanie Nr 2 *Podnoszenie świadomości społeczeństwa związanej z występowaniem źródeł promieniowania i ich oddziaływaniem–* ***zadanie ciągłe***
Działanie Nr 3 *Preferowanie niskokonfliktowych lokalizacji źródeł pól elektromagnetycznych–* ***zadanie ciągłe***
Działanie Nr 4 *Przyjmowanie zgłoszeń instalacji wytwarzających pola elektromagnetyczne–* ***zadanie ciągłe***

Ocena realizacji celu:

W Programie Ochrony Środowiska Powiatu Żuromińskiego 2009-2016, podano następujące źródła promieniowania pól elektromagnetycznych w powiecie żuromińskim:

1) linie elektromagnetyczne napowietrzne dla prądu przemiennego o napięciach znamionowych 110 kV,

2) stacje bazowe telefonii komórkowej zlokalizowane w gminach: Żuromin -2 stacje, Bieżuń – 3 stacje, Lubowidz – 6 stacji, Lutocin – 3 stacje, Kuczbork – 3 stacje, Siemiątkowo – 3 stacje. Razem 21 stacji bazowych telefonii komórkowej.

Ograniczenie uciążliwości promieniowaniem w powiecie żuromińskim jest realizowane poprzez analizę wpływu na środowisko nowych obiektów emitujących promieniowanie elektromagnetyczne.

Starosta przyjmuje zgłoszenia instalacji wytwarzających pola elektromagnetyczne. W okresie sprawozdawczym Starosta Żuromiński przyjął i zweryfikował pod względem zgodności z obowiązującym prawem 15 zgłoszeń instalacji wytwarzających pola elektromagnetyczne. W latach 2013 -2014 nie zostało wydane pozwolenie na budowę na stacje bazowe telefonii komórkowej. Pole elektromagnetyczne towarzyszy nam wszędzie w każdej praktycznie dziedzinie życia. Nikt obecnie nie wyobraża sobie normalnego funkcjonowania bez prądu eklektycznego, radia, komputerów, Internetu czy też telefonu komórkowego. Według informacji zawartych w Raporcie Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska w Warszawie „Stan środowiska w województwie mazowieckim w 2014 roku" oddziaływanie pól elektromagnetycznych na środowisko przeprowadza się w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska na podstawie badań monitoringowych oraz informacji o źródłach emitujących pola. Oceny poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku i obserwacji zmian dokonuje się w ramach państwowego monitoringu środowiska. W ramach monitoringu Wojewódzki Inspektor Ochrony Środowiska prowadzi okresowe badania kontrolne poziomów pól w środowisku na podstawie, których między innymi ma prowadzić rejestr zawierający informację o terenach, na których stwierdzono przekroczenie dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku.

W chwili obecnej na podstawie wykonanych pomiarów nie stwierdzono przekroczeń na terenie województwa mazowieckiego.

Najwięcej wątpliwości budzą pola elektromagnetyczne o częstotliwości sieciowej (50 Hz), występujące w otoczeniu linii elektromagnetycznych i stacji transformatorowo rozdzielczych, ale tak jak z dróg nie da się z nich zrezygnować. Nie można również demonizować aspektu zdrowotnego wpływu w/w instalacji. Wyniki długofalowych badań naukowych pozwalają tak konstruować i lokalizować źródła pól elektrycznych i magnetycznych , aby eliminować ich potencjalne oddziaływanie na otoczenie.

Poważne awarie i zagrożenia naturalne

Cel: *Zapobieganie poważnym awariom przemysłowym i zagrożeniom naturalnym oraz likwidcja ich skutków*

Działania:

- Uzupełnienie sprzętu ratownictwa techniczno-chemiczno-ekologicznego
- Zabezpieczenie przeciwpowodziowe

W latach 2013-2014 w ramach celu Zapobieganie *poważnym awariom przemysłowym i zagrożeniom naturalnym oraz likwidcja ich skutków* żadna z gmin powitu zuromińskiego nie wykazała wykonania zadań powiazanych z w/w celem.

Gospodarka odpadami

Cel : *Kompleksowa gospodarka odpadami*

Nr	Działanie	Stopień realizacji na dzień 31.12 2014
1.	Wdrożenie planu gospodarki odpadami dla powiatu żuromińskiego	Uchylono *
2.	Konsekwentnie wdrożyć system segregacji odpadów komunalnych, zbiórki odpadów niebezpiecznych i wielkogabarytowych występujących w strumieniu odpadów komunalnych	w trakcie realizacji
3.	Dokonać pełnej inwentaryzacji miejsc występowania eternitu, stworzyć system zbiórki i unieszkodliwiania odpadów	w trakcie realizacji
4.	Prowadzić edukację ekologiczną społeczeństwa	zadanie ciągle
5.	Likwidować niewłaściwie urządzone i eksploatowane składowiska odpadów i modernizować istniejące	zrealizowano modernizację składowisk
6.	Eliminacja praktyk nielegalnego składowania odpadów	Zadanie ciągle
7	Objęcie wszystkich mieszkańców powiatu zorganizowanym zbieraniem odpadów	w trakcie realizacji
8	Wspieranie organizowania ponadgminnych i regionalnych systemów gospodarki odpadami, zapewniających możliwości odzysku i unieszkodliwienia odpadów,	w trakcie realizacji
9	Doskonalenie systemów selektywnego zbierania w celu osiągnięcia odpowiednich poziomów odzysku i recyklingu określonych w obowiązujących aktach prawnych dla osiągnięcia odpowiednich limitów odzysku i recyklingu	w trakcie realizacji
10	Wspieranie działań w zakresie ograniczenia kierowania na składowiska odpadów komunalnych	w trakcie

	niesegregowanych i nieprzetworzonych, doskonalenie systemów zbierania odpadów niebezpiecznych i pozostałych odpadów problemowych w celu objęcia nimi źródeł rozproszonych,	**realizacji**
11	Inicjowanie i wspomaganie działań polegających na szerokiej edukacji ekologicznej społeczeństwa, ukierunkowanych w szczególności na kreowaniu pozytywnych zachowań dla selektywnego zbierania odpadów i minimalizowania ilości wytwarzanych odpadów.	**W trakcie realizacji**

*Zgodnie z zapisem art. 228 ustawy z dnia 14 grudnia 2012 o odpadach **(Dz. U. z 2013 poz. 21 ze zm.)** tracą moc uchwały dotyczące przyjęcia powiatowych i gminnych planów gospodarki odpadami po upływie 30 dni od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy tj. 22.02.2013 r.

Ważniejsze zrealizowane zadania w ramach działań nr 1,2, 3, 4, 5, 6, 7,8,9,10,11

L.p.	**Opis zadania**	**Źródła finansowania**	**Rok realizacji**	**Jednostka realizacyjna**	**koszty zł.**
	GMINA BIEŻUŃ				
1.	Usuwanie unieszkodliwianie azbestu z terenu Gminy Bieżuń – Etap I i II	Środki własne– 11 506,18 WFOŚiFW Warszawa – 42 466	2014	Gmina Bieżuń	**53.972,18**
2.	Edukacja ekologiczna	Środki własne	2013-2014		**1.000,00**
L.p.	**Opis zadania**	**Źródła finansowania**	**Rok realizacji**	**Jednostka realizacyjna**	koszty zł.
	GMINA SIEMIĄTKOWO				
1 .	Edukacja społeczna	Środki własne	2013-2014	Gmina Siemiątkowo	**240,00**
L.p.	**Opis zadania**	**Źródła finansowania**	**Rok realizacji**	**Jednostka realizacyjna**	koszty zł.
	GMINA I MIASTO ŻUROMIN				
1.	Usuwanie i utylizacja materiałów zawierających azbest na terenie Gminy i Miasta Żuromin	Środki własne	2013-2014	Gmina i Miasto Żuromin	**82.461,88**
L.p.	**Opis zadania**	**Źródła finansowania**	**Rok realizacji**	**Jednostka realizacyjna**	**koszty zł.**
	GMINA KUCZBORK OSADA				

1.	Program usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest z terenu Gminy Kuczbork – Osada na lata 2013-2032 (dane wprowadzono do bazy azbestowej, inwentaryzacja – łącznie do usunięcia pozostało 3 129 Mg azbestu)	Środki własne, dotacja Ministerstwa Gospodarki – 12 000 zł	2013	Gmina Kuczbork Osada	**15.000,00**
2	Usuwanie i unieszkodliwianie azbestu (łącznie unieszkodliwiono – 36,21 Mg azbestu)	Środki własne, dotacja WFOŚiGW – 13.500 zł	2014		**17.399,00**
3.	Bieżący monitoring składowiska odpadów komunalnych w Kuczborku – Wsi (wody podziemne i odciekowe, gaz składowiskowy, morfologia odpadu, opad atmosferyczny, osiadanie powierzchni	Środki własne	2013-2014		**61.886,00**
4.	Zakup worków do selektywnego gromadzenia odpadów komunalnych (łącznie 40 690 szt.)	Środki własne	2013-2014		**18.924,00**
5.	Utworzenie i eksploatacja gminnego (stacjonarnego) punktu selektywnej zbiórki odpadów komunalnych (GPSZOK)	Środki własne	2013-2014		**20.552,00**
L.p.	**Opis zadania**	**Źródła finansowania**	**Rok realizacji**	**Jednostka realizacyjna**	**koszty zł.**
	GMINA LUTOCIN				
1.	Zbiórka, transport i unieszkodliwienie azbestu od właścicieli nieruchomości na terenie gminy Lutocin w ilości 178,941 Mg	52.401,00 - WFOŚiGW 9.247,75 – budżet gminy	2014	Gmina Lutocin	**61.648,75**
2.	Organizacja zbiórki odpadów elektrycznych i elektronicznych oraz wielkogabarytowych w formie wystawki (co najmniej 1 raz w roku) – przy współpracy z firmą odbierającą odpady komunalne z terenu gminy	Środki własne	2013-2014	Gmina Lutocin	Brak danych
3.	Organizowanie spotkań z mieszkańcami gminy, rozdawanie ulotek i broszur,	Brak danych	2013-2014	Gmina Lutocin	Brak danych
L.p.	**Opis zadania**	**Źródła finansowania**	**Rok realizacji**	**Jednostka realizacyjna**	**koszty zł.**
	GMINA LUBOWIDZ				
1.	Aktualizacja inwentaryzacji wyrobów zawierających azbest na terenie gminy Lubowidz	Dotacja z Ministerstwa gospodarki 8 800	2013	Gmina Lubowidz	**11.070,00**

2.	Objęcie mieszkańców gminy Lubowidz systemem gosp. odp. Komunalnymi w sposób selektywny lub zmieszany	Środki własne	1.07.2013-31.12.2014	Gmina Lubowidz	**484.689,08**
3.	Ulotki o sposobie segregacji śmieci	Środki własne	2013	Gmina Lubowidz	**159,90**
Powiat Żuromiński					
1.	Akcja sprzątania świata	Środki własne	2013-2014	Starostwo Powiatowe w Żurominie	**1.554,15**
2.	Edukacja ekologiczna	Środki własne	2013-2014	Starostwo Powiatowe w Żurominie	**6.556,00**
Gmina Żuromin – **ŻUROMIŃSKIE ZAKŁADY KOMUNALNE Sp. z o.o.**					
1.	Segregacja odpadów w tym: -plastik -makulatura - szkło -biodegradowalne -popiół -meble	Środki własne	2013	Żuromińskie Zakłady Komunalne Sp. z o.o.	**74.974,57**
2.	Harmonogram wywozu nieczystości (kalendarze)	Środki własne	2013	Żuromińskie Zakłady Komunalne Sp. z o.o.	**910 ,00**
3	Zakup pojemników	Środki własne	2013	Żuromińskie Zakłady Komunalne Sp. z o.o.	**127.019,64**
4	Segregacja odpadów w tym: -plastik -makulatura - szkło -biodegradowalne -popiół -meble	Środki własne	2014	Żuromińskie Zakłady Komunalne Sp. z o.o.	**90.464,79**
5.	Harmonogram wywozu nieczystości (kalendarze)	Środki własne	2014	Żuromińskie Zakłady Komunalne Sp. z o.o.	**910,00**

Ocena realizacji celu:

Powiat jako jednostka samorządu terytorialnego w zakresie gospodarki odpadami ma przede wszystkim wpływ formalno-prawny na aspekt gospodarowania wytworzonymi odpadami, a w szczególności działania w zakresie reglamentacyjno - zobowiązującym, wydając zezwolenia na zbieranie, transport, przetwarzanie odpadów. Nadzór i kontrola nad wymogami nałożonymi przepisami prawa i decyzjami administracyjnymi nad podmiotami świadczącymi usługi w zakresie

gospodarki komunalnej należy w znacznej mierze do wojewódzkiego inspektora ochrony środowiska. Gromadzenie i przetwarzanie informacji o rzeczywistej ilości odpadów wytworzonych w ciągu roku należy natomiast do kompetencji marszałka województwa, a nadzór i organizacja gospodarki odpadami komunalnymi leży w gestii gmin.

Ustawowo opisany spójny system kompetencji pomiędzy jednostkami samorządu terytorialnego ma służyć prowadzeniu właściwej gospodarki odpadami i zapewnieniu należytego opisu stanu tej gospodarki.

Z zestawień wynika, iż ilość zebranych odpadów komunalnych zebranych w ciągu dwóch lat wynosiła ok. 9784,07 Mg.

Zadanie zapewnienia 100% odbioru odpadów komunalnych w tym selektywnej zbiórki na terenie powiatu nie zostało właściwie zrealizowane, co jest szczególnie istotne, zważywszy na fakt, iż wzrastać będzie ilość wytwarzanych odpadów, w tym niebezpiecznych, nadal nie wyodrębnionych ze strumienia odpadów komunalnych. Odrębnego traktowania wymaga również wymiana pokryć dachowych z eternitu, jako odpadu niebezpiecznego zawierającego azbest.

Z danych zawartych w Wojewódzkim Systemie Odpadowym wynika, że w 2012 r. unieszkodliwionych zostało 620 624 Mg wyrobów zawierających azbest. W 2014 roku na terenie powiatu żuromińskiego unieszkodliwiono 890 229 Mg wyrobów zawierających azbest. Pozostało do unieszkodliwienia 24 049 651 Mg .

Tabela 5. Ilość wyrobów zwierających azbest w poszczególnych gminach z terenu powiatu żuromińskiego

Gmina	Zinwentaryzowane w Mg	Unieszkodliwione w Mg	Pozostałe do unieszkodliwienia w Mg
Bieżuń	5 987 546	250 480	5 737 066
Kuczbork –Osada	3 151 354	36 210	3 115 144
Lubowidz	6 058 938	603 539	5 455 399
Lutocin	5 502 933	0	5 502 933
Siemiątkowo	4 249 010	0	4 49 010
Żuromin	99	0	99
Razem	**24 949 880**	**890 229**	**24 059 651**

Dane :baza azbestowa.gov.pl 2015 r.

W ramach konkursów ekologicznych organizowanych przez Starostwo Powiatowe w Żurominie przy współudziale Gmin z terenu powiatu żuromińskiego i Nadleśnictw Dwukoły i Lidzbark oraz WFOŚiGW w Warszawie uczniowie wszystkich szczebli szkół prowadzą zbiórkę makulatury, puszek aluminiowych i baterii. W okresie sprawozdawczym uczniowie zebrali 86054, 00 kg makulatury, 1920,05 kg baterii i 4102,0 kg puszek aluminiowych. W ramach konkursu dzieci i młodzież sprzątają tereny leśne i „dzikie" wysypiska śmieci.

Na podstawie analizy stanu aktualnego w zakresie gospodarki odpadami prowadzonej w powiecie żuromińskim w latach 2013-2014 określono następujące wnioski:

- kontynuowanie działań prowadzących do selektywnego zbierania opadów niebezpiecznych, wielkogabarytowych i ulegających biodegradacji.
- deponowanie na składowiskach odpadów komunalnych ok. 90 % bez jakiegokolwiek przetworzenia.
- gospodarkę odpadami na terenie Gminy Żuromin prowadzą Żuromińskie Zakłady Komunalne Sp. z o.o. Selektywna zbiórka odpadów odbywa się systemem workowym i w pojemnikach ustawionych w ogólnie dostępnych miejscach., dotyczy odpadów opakowaniowych, szkła, PET, makulatury, pojemniki na odpady zielone i popiół, a także cyklicznie organizowana zbiórka mebli i odpadów elektronicznych i elektrycznych.

Niezbędne jest podejmowanie działań organizacyjnych w celu prawidłowej gospodarki odpadami tj. zapobieganie powstawaniu odpadów, odzysk surowców i ponowne wykorzystywanie odpadów, bezpieczne dla środowiska końcowe unieszkodliwianie odpadów nienadających się do dalszego wykorzystania. Na cel Kompleksowa *gospodarka odpadami* w latach 2013-2014 na terenie powiatu żuromińskiego wydatkowano **1.131.391,94 zł.**

Ochrona powierzchni ziemi

Cel : *Racjonalne wykorzystanie gleb i gruntów wraz z ich ochroną i rekultywacją*

Nr	Działanie	Stopień realizacji na dzień 31.12 2014
1.	Stosowanie Zasad Dobrej Praktyki Rolniczej	**zadanie ciągłe**
2.	Propagowanie rolnictwa ekologicznego i agroturystyki;	**Zadanie ciągłe**
3.	Szkolenia dla rolników	**Zadanie ciągłe**
4.	Kompleksowa rekultywacja i zagospodarowanie zamykanych składowisk;	**zadanie ciągłe**
5	Prowadzenie rejestru zawierającego informację o terenach na których stwierdzono przekroczenia standardów jakości gleb lub ziemi;	**zadanie ciągłe**
6	Prowadzenie rejestru terenów zagrożonych ruchami masowymi ziemi	**Nie zrealizowano**

Stosowanie Zasad Dobrej Praktyki Rolniczej oraz szkolenia dla rolników - zadania na terenie powiatu żuromińskiego prowadzone jest przez Placówkę Terenową w Żurominie Mazowieckiego Ośrodka Doradztwa Rolniczego. Szkolenia dostosowane tematycznie są do potrzeb rolników między innymi: podatki w rolnictwie, produkty regionalne i tradycyjne, stosowanie środków

ochrony roślin. MODR wydaje tez broszury informacyjne dla rolników. Od wielu lat Mazowieckim Ośrodku Doradztwa Rolniczego Oddział Poświętne w Płońsku organizowana jest corocznie Olimpiada dla Młodych Producentów Rolnych.

Zadanie polegające na Prowadzeniu rejestru terenów zagrożonych ruchami masowymi ziemi nie zostało zrealizowane z uwagi na ograniczenia finansowe.

Zadanie *Prowadzenie rejestru zawierającego informację o terenach na których stwierdzono historyczne przekroczenia standardów jakości gleb lub ziemi.*

W latach 2013- 2014 nie wskazano obszarów na których stwierdzono przekroczenia standardów jakości gleb. Według danych z Państwowego Instytutu Geologicznego-Państwowego Instytutu Badawczego w ramach Programu *GEOZAGROŻENIA* Powiat Żuromiński przewidziany jest do opracowania Mapy osuwisk i terenów zagrożonych ruchami masowymi (MOTZ) w latach 2021-2023.

Cel : *Ochrona, rozwój i uporządkowanie systemu obszarów chronionych;*
Kształtowanie polityki zagospodarowania przestrzennego respektującej wartości przyrodnicze i krajobrazowe

Ocena realizacji celu:

Działanie nr 1. *Inspirowanie i aktywne wspieranie działań podejmowanych przez administrację rządową i samorządów gminnych, które będą miały na celu zachowanie wartości przyrodniczych* **- zadanie ciągłe**

Działanie nr 2. *Prowadzenie wspólnej polityki ochrony przyrody we współpracy z Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska i Regionalnym Konserwatorem Przyrody, a także Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków, Wójtami, Burmistrzami, oraz Nadleśnictwem Lidzbark, Nadleśnictwem Dwukoły, Dyrekcją Górznieńsko-Lidzbarskiego Parku Krajobrazowego, Zarządem Polskiego Związku Łowieckiego, Pełnomocnikiem Ministra Środowiska ds. Zielonych Płuc*

Formy ochrony przyrody, takie jak: obszary chronionego krajobrazu, parki krajobrazowe, są tworzone w drodze uchwały sejmiku województwa, użytki ekologiczne, stanowiska dokumentacyjne oraz pomniki przyrody są wyznaczone przez radę gminy w drodze uchwały rady gminy. Natomiast uznanie obszaru za rezerwat przyrody następuje w drodze aktu prawa miejscowego w formie zarządzenia regionalnego dyrektora środowiska.

W powiecie żuromińskim obszary chronione zajmują się 59 635,1 ha, co stanowi 74,3% całej powierzchni powiatu. Do 2010 roku były to: obszary chronionego krajobrazu, park krajobrazowy, rezerwat przyrody, użytek ekologiczny, parki wpisane do rejestru zabytków, pomniki przyrody ożywionej, parki wiejskie (9 parków podworskich, 6 parków zabytkowych).

W 2007 roku po zasięgnięciu opinii rad gmin został wyznaczony Rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 5 września 2007 r. zmieniającym rozporządzenie w sprawie obszarów specjalnej ochrony ptaków Natura 2000 (Dz. U. Nr 179 poz. 1275) obszar Natura 2000 pod nazwą Dolina Wkry i Mławki. Sieć obszarów Natura 2000 obejmuje: obszary specjalnej ochrony ptaków, specjalne obszary ochrony siedlisk.

Obszar Dolina Wkry i Mławki częściowo pokrywa się z istniejącymi już obszarami chronionego krajobrazu. W latach 2013-2014 nie zostały utworzone nowe formy ochrony przyrody.

Działanie 3. *Bieżące egzekwowanie w ramach zadań i kompetencji powiatu obowiązków, zakazów i ograniczeń na obszarach chronionych* – **zadanie ciągłe**

W ramach w/w działania egzekwowanie zakazów i ograniczeń na obszarach chronionych ma miejsce przy procedurze wydawania pozwoleń dla inwestycji, które znajdują się na w/w obszarach – decyzja o środowiskowych uwarunkowaniach zgody na realizację przedsięwzięcia.

Organ właściwy do wydania decyzji wymaganej przed rozpoczęciem realizacji przedsięwzięcia, innego niż przedsięwzięcie mogące znacząco oddziaływać na środowisko, które nie jest bezpośrednio związane z ochroną obszaru Natura 2000 lub nie wynika z tej ochrony, jest obowiązany do rozważenia, przed wydaniem tej decyzji, czy przedsięwzięcie może potencjalnie znacząco oddziaływać na obszar Natura 2000.

Do w/w decyzji należą m. in.: 1. Wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach następuje przed uzyskaniem:

1) decyzji o pozwoleniu na budowę, decyzji o zatwierdzeniu projektu budowlanego, decyzji o pozwoleniu na wznowienie robót budowlanych oraz decyzji o pozwoleniu na zmianę sposobu użytkowania obiektu budowlanego lub jego części - wydawanych na podstawie ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. - Prawo budowlane ;

2) decyzji o pozwoleniu na rozbiórkę obiektów jądrowych - wydawanej na podstawie ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. - Prawo budowlane;

3) decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu - wydawanej na podstawie ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym;

4) koncesji na poszukiwanie lub rozpoznawanie kompleksu podziemnego składowania dwutlenku węgla, koncesji na wydobywanie kopalin ze złóż, koncesji na podziemne bezzbiornikowe magazynowanie substancji, koncesji na podziemne składowanie odpadów oraz koncesji na podziemne składowanie dwutlenku węgla - udzielanych na podstawie ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. - Prawo geologiczne i górnicze;

4a) decyzji zatwierdzającej plan ruchu dla wykonywania robót geologicznych związanych z poszukiwaniem i rozpoznawaniem złoża węglowodorów lub decyzji inwestycyjnej w celu wykonywania koncesji na poszukiwanie i rozpoznawanie złoża węglowodorów oraz wydobywanie węglowodorów ze złoża - wydawanych na podstawie ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. - Prawo geologiczne i górnicze;

4b decyzji zatwierdzającej plan ruchu dla wykonywania robót geologicznych na podstawie koncesji na poszukiwanie lub rozpoznawanie złoża kopaliny - wydawanej na podstawie ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. - Prawo geologiczne i górnicze;

5) decyzji określającej szczegółowe warunki wydobywania kopaliny - wydawanej na podstawie ustawy z dnia 27 lipca 2001 r. o zmianie ustawy - Prawo geologiczne i górnicze;
6) pozwolenia wodnoprawnego na regulację wód, pozwolenia wodnoprawnego na wykonanie urządzeń wodnych oraz pozwolenia wodnoprawnego na wydobywanie z wód kamienia, żwiru, piasku oraz innych materiałów, w ramach szczególnego korzystania z wód - wydawanych na podstawie ustawy z dnia 18 lipca 2001 r. - Prawo wodne;
8) decyzji o zatwierdzeniu projektu scalenia lub wymiany gruntów - wydawanej na podstawie ustawy z dnia 26 marca 1982 r. o scalaniu i wymianie gruntów ;
9) decyzji o zmianie lasu na użytek rolny - wydawanej na podstawie ustawy z dnia 28 września 1991 r. o lasach
10) decyzji o zezwoleniu na realizację inwestycji drogowej - wydawanej na podstawie ustawy z dnia 10 kwietnia 2003 r. o szczególnych zasadach przygotowania i realizacji inwestycji w zakresie dróg publicznych
11) decyzji o ustaleniu lokalizacji linii kolejowej - wydawanej na podstawie ustawy z dnia 28 marca 2003 r. o transporcie kolejowym;
12) decyzji o ustaleniu lokalizacji autostrady - wydawanej na podstawie ustawy z dnia 27 października 1994 r. o autostradach płatnych oraz o Krajowym Funduszu Drogowym
13) decyzji o ustaleniu lokalizacji przedsięwzięć Euro 2012 - wydawanej na podstawie ustawy z dnia 7 września 2007 r. o przygotowaniu finałowego turnieju Mistrzostw Europy w Piłce Nożnej UEFA EURO 2012
14) decyzji o zezwoleniu na realizację inwestycji w zakresie lotniska użytku publicznego w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 12 lutego 2009 r. o szczególnych zasadach przygotowania i realizacji inwestycji w zakresie lotnisk użytku publicznego
15) decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji w zakresie terminalu wydawanej na podstawie ustawy z dnia 24 kwietnia 2009 r. o inwestycjach w zakresie terminalu regazyfikacyjnego skroplonego gazu ziemnego w Świnoujściu;
16) decyzji o ustaleniu lokalizacji regionalnej sieci szerokopasmowej - wydawanej na podstawie ustawy z dnia 7 maja 2010 r. o wspieraniu rozwoju usług i sieci telekomunikacyjnych , o ile jest to wymagane;
17) decyzji o zezwolenie na prowadzenie obiektu unieszkodliwiania odpadów wydobywczych - wydawanej na podstawie ustawy z dnia 10 lipca 2008 r. o odpadach wydobywczych
18) decyzji o pozwoleniu na realizację inwestycji w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 8 lipca 2010 r. o szczególnych zasadach przygotowania do realizacji inwestycji w zakresie budowli przeciwpowodziowych;
18a) decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji w zakresie budowy obiektu energetyki jądrowej oraz inwestycji towarzyszącej wydawanej na podstawie ustawy z dnia 29 czerwca 2011 r. o przygotowaniu i realizacji inwestycji w zakresie obiektów energetyki jądrowej oraz inwestycji towarzyszących;
19) zezwolenia na budowę obiektu jądrowego oraz zezwolenia na budowę składowiska odpadów promieniotwórczych, wydawanych na podstawie ustawy z dnia 29 listopada 2000 r. - Prawo atomowe;
20) decyzji o zezwoleniu na założenie lotniska - wydawanej na podstawie ustawy z dnia 3 lipca 2002 r. - Prawo lotnicze

21) zezwolenia na przetwarzanie odpadów i zezwolenia na zbieranie i przetwarzanie odpadów wydawanego na podstawie ustawy z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach;
22) decyzji o ustaleniu lokalizacji strategicznej inwestycji w zakresie sieci przesyłowej wydawanej na podstawie ustawy z dnia 24 lipca 2015 r. o przygotowaniu i realizacji strategicznych inwestycji w zakresie sieci przesyłowych. 1a. Wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach następuje także przed dokonaniem zgłoszenia budowy lub wykonania robót budowlanych oraz zgłoszenia zmiany sposobu użytkowania obiektu budowlanego lub jego części na podstawie ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. - Prawo budowlane

Działanie nr 4. *Wspieranie działań administracji rządowej w zakresie realizacji na terenie powiatu programu ochrony siedlisk bociana białego* – **zadanie ciągłe**

W latach 2013 – 2014 r. Starostwo Powiatowe w Żurominie nie montowało platform pod gniazda bociana białego na terenie powiatu żuromińskiego.

Działanie nr 5. *Poprawa stanu sanitarnego oraz utrzymania czystości na obszarach o wysokich walorach przyrodniczych* – **zadanie ciągłe**

Realizacja w/w działania odbywa się głównie poprzez egzekwowanie obowiązków, zakazów i ograniczeń na obszarach chronionych, jak wykazano to w działaniu nr 3. W ramach konkursu ekologicznego uczniowie szkół w części praktycznej m. in. uprzątnęli lasy, parki i ścieżki rowerowe, zlikwidowali „dzikie" wysypiska śmieci. W trakcie corocznej akcji „ Sprzątanie świata „ zostały uprzątnięte również tereny leśne.

Działanie nr 6 . *Ochrona i rozwój zieleni na terenach zurbanizowanych* – **zadanie ciągłe**

L.p.	Okres realizacji	Opis zadania	Jednostki wdrażajace	koszty	Źródła finansowania
1.	2013-2014	Nasadzenia drzew przy drogach powiatowych 1115 szt.	Powiat Żuromiński	**33.426,00**	Środki własne
2.	2013-2014	Konserwacja i odnawianie nasadzeń w Parku Wiejskim w Lutocinie	Gmina Lutocin	**2.000,00**	Środki własne
3.	2014	Zwalczanie szrotówka kasztanowcowiaczka na 51 szt. kasztanowcach, na terenie Zespołu Szkół Ponadgimnazjalnych	Powiat Żuromiński	**7.989,54**	Środki własne

Ocena realizacji celu:

Na cel: Ochrona, rozwój i uporządkowanie systemu obszarów chronionych wydatkowano 43.415,54 zł

Zgodnie z art. 27 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2013 , poz. 627 z późn. zm.) Generalny Dyrektor Ochrony Środowiska opracowuje projekt listy obszarów Natura 2000, zgodnie z przepisami prawa Unii Europejskiej. Projekt, wymaga zasięgnięcia opinii właściwych miejscowo rad gmin. Niezłożenie opinii w terminie 30 dni od dnia otrzymania projektu uznaje się za brak uwag.

Na terenie powiatu żuromińskiego po zasięgnięciu opinii rad gmin został wyznaczony Rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 5 września 2007 r. (Dz. U. Nr 179 poz. 1275) obszar Natura 2000 pod nazwą Dolina Wkry i Mławki. Jego obszar częściowo pokrywa się z istniejącymi już obszarami chronionego krajobrazu. Wielkość w/w obszaru to: 28751,5 ha, w tym na terenie powiatu żuromińskiego:

- 1914,3 ha (Gmina Lubowidz),
- 846,2 ha (Gmina Lutocin),
- 3455,9 ha (Gmina Bieżuń),
- 782,4 ha (Gmina Siemiątkowo),
- 1757,7 ha (Gmina Żuromin).

Zgodnie z art. 32 w/w ustawy Generalny Dyrektor Ochrony Środowiska nadzoruje funkcjonowanie obszarów Natura 2000, prowadząc ewidencję danych niezbędnych do podejmowania działań w zakresie ich ochrony koordynuje funkcjonowanie obszarów Natura 2000 na obszarze swojego działania. Natomiast na terenie zarządzanym przez Państwowe Gospodarstwo Leśne Lasy Państwowe, znajdującym się na obszarze Natura 2000, zadania w zakresie ochrony przyrody wykonuje samodzielnie miejscowy nadleśniczy, zgodnie z ustaleniami planu ochrony obszaru Natura 2000 uwzględnionym w planie urządzenia lasu.

Zwiększenie lesistości i ochrona lasów

Cel : *Ochrona ekosystemów leśnych*

Nr	Działanie	Realizacja na dzień 31.12 2014
1.	Prowadzenie zalesiania równolegle z działaniami prowadzącymi do zróżnicowania struktury gatunkowej lasów i poprawy struktury wiekowej drzewostanów	**zadanie ciągłe**
2.	Prowadzenie stałego monitoringu gospodarki leśnej	**zadanie ciągłe**
3.	Uporządkowanie ewidencji gruntów zalesionych	**zadanie ciągłe**
4.	Prowadzenie gospodarki leśnej zgodnie z zasadami proekologicznymi	**zadanie ciągłe**
5.	Upowszechnianie funkcji edukacyjnych lasów	**zadanie ciągłe**

Ważniejsze zrealizowane zadania

L.p.	Okres realizacji	Opis zadania	Jednostki wdrażajace	Szacunkowe koszty	Źródła finansowania
1	2013-2014	Nadzór nad lasami niestanowiącymi własności Skarbu Państwa	Nadleśnictwo Dwukoły i Nadleśnictwo Lidzbark	**197.408,51 zł**	- budżet Powiatu
2	2013-2014	Ocena udatności upraw leśnych	Powiat Żuromiński	**5.026,12 zł**	- budżet Powiatu
3	2013-2014	Przeklasyfikowanie z urzędu gruntów rolnych na leśne w ramach programu PROW	Powiat Żuromiński	**10.340 ,00 zł**	- budżet Powiatu
4	2013-2014	Wypłata ekwiwalentów za zalesienia gruntów rolnych	Powiat Żuromiński	**644.733,82 zł**	-ARiMR
5	2013-2014	Zalesienia gruntów rolnych z PROW (63,93ha).	ARiMR	**561.020,64 zł**	AR i MR
6	2013-2014	Wypłata ekwiwalentów za zalesienia w ramach PROW	ARiMR	**1.569.860,30 zł**	ARiMR

Ocena realizacji celu:

Lasy stanowią niezbędny czynnik równowagi ekologicznej. Spełniają one szereg ważnych funkcji, do których zaliczyć można miedzy innymi funkcję ochronną (kształtowanie klimatu, regulacje obiegu wody, ochrona przed erozją, powodziami) oraz gospodarczą (zdolność do produkcji biomasy). Są one dobrem ogólnospołecznym, kształtującym jakość życia człowieka.

W 2012 roku lasy zajmowały 16902,4 ha, w 2014 roku powierzchnia lasów 16940,64-ha, czyli wykazuje niewielką tendencję wzrostową w stosunku do 2012 r. Jednak wskaźnik lesistości 21 % jest jeszcze znacznie niższy od średniego w województwie mazowieckim wynoszącym 23,1% oraz średniego w Polsce – 29,4%.

Lasy niestanowiące własności Skarbu Państwa zajmują 7 633,15 ha. Powierzchnia gruntów nieleśnych zalesionych i przeznaczonych do zalesienia w lasach niestanowiących własności Skarbu Państwa wynosiła 23,05ha .

Nadzór nad lasami niestanowiącymi własności Skarbu Państwa na terenie powiatu prowadzony jest przez Nadleśnictwa Dwukoły i Lidzbark na podstawie porozumienia zawartego pomiędzy Starostą Żuromińskim a Nadleśniczymi w/w Nadleśnictw.

Na zadania *Zwiększenie lesistości powiatu w latach 2013 i 2014 na terenie powiatu wydano* ***2.988.389,39 zł***

Szkolenia prywatnych właścicieli lasów na temat prawidłowych zasad gospodarki leśnej realizowane są przez Nadleśnictwa.

Obowiązujący system zalesiania gruntów rolnych realizowany jest na terenie powiatu żuromińskiego przez następujące instytucje: Agencję Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa (decyzje na zalesienia), Nadleśnictwa Dwukoły i Lidzbark (wykonują plany zalesienia), Starosta (ocena udatności upraw i przekwalifikowanie oraz przeklasyfikowanie gruntów na leśne).

Cel : Zwiększenie świadomości ekologicznej społeczeństwa powiatu kształtowanie postaw proekologicznych mieszkańców

Działanie nr 1. *Szerzenie wiedzy ekologicznej na wszystkich poziomach edukacji oraz w mediach*

Szerzenie wiedzy ekologicznej na terenie powiatu żuromińskiego jest realizowane poprzez zamieszczanie informacji w prasie lokalnej oraz na tablicach ogłoszeń dotyczących organizowanych szkoleń w zakresie ochrony środowiska i gospodarki odpadami , organizowanych konkursów.

.***Działanie nr 2.*** *Upowszechnianie zasad dobrej praktyki rolniczej*

Dobra praktyka rolnicza upowszechniana jest poprzez:

uwzględnianie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach zgody na realizację przedsięwzięć dotyczących realizacji inwestycji rolniczych w zakresie gospodarowania odpadami, obornikiem, gnojowicą, gnojówką.

W budynku Starostwa Powiatowego w Żurominie udostępniono pomieszczenie , w którym raz w tygodniu porad udziela pracownik Państwowej Inspekcji Ochrony Roślin i Nasiennictwa. Zarząd Powiat jest także fundatorem nagród dla rolników z terenu powiatu żuromińskiego, którzy są finalistami konkursu AGROLIGA organizowanego przez MODR w Płońsku. W 2013-2014 roku KRUS Placówka Terenowa w Żurominie wspólnie ze Starostwem Powiatowy w Żurominie współorganizuje etap powiatowy konkursu plastycznego dla dzieci Bezpiecznie na wsi. Koszt zakupu nagród 1400 zł .

Działanie nr 3. *Wspieranie gmin w działaniach na rzecz proekologicznej edukacji radnych i pracowników samorządowych oraz lokalnych społeczności* – **nie realizowano w okresie 2013-2014**

Działanie nr 4. *Organizowanie i współorganizowanie konkursów, warsztatów, seminariów z zakresu wiedzy ekologicznej*

W Powiecie Żuromińskim, co roku organizowany jest Powiatowy Konkurs Ekologiczny. Organizatorem w/w Konkursu jest Starostwo Powiatowe w Żurominie przy współudziale dyrektorów szkół średnich, dyrekcji szkoły specjalnej, samorządów gmin z terenu powiatu żuromińskiego oraz Nadleśnictw Dwukoły i Lidzbark. W/w Konkursy są przeznaczone dla dzieci i młodzieży szkół podstawowych, gimnazjalnych i ponadgimnazjalnych z terenu powiatu żuromińskiego. W 2013 i 2014 roku Starostwo Powiatowe zorganizowało konkurs Przyroda Powiatu Żuromińskiego, uczestnicy konkursu przedłożyli prace ukazujące walory przyrodnicze terenu powiatu żuromińskiego.

Konkurs ekologiczny

W 2013 roku wartość zadania 15 806,00 zł w tym 10 000,00 zł WFOSIGW w Warszawie

W 2014 roku wartość zadania 16.349,00 zł w tym 10 000, 00 zł z WFOSIGW w Warszawie

Konkurs fotograficzny

W 2013 i 2014 roku wartość zadania 14 236,04 00zł

Działanie nr 5. *Wspieranie stowarzyszeń regionalnych i lokalnych działających na rzecz ochrony środowiska* – **zadanie nie realizowane w okresie 2013-2014**

Działanie nr 6. *Promocja walorów przyrodniczych powiatu.*

Działanie 6 jest realizowane poprzez udostępnianie i aktualizację informacji dotyczących przyrody na stronie internetowej Powiatu Żuromińskiego. W 2014 roku wydano folder przyrodniczy „Przyroda Powiatu Żuromińskiego". Koszt zadania 19.635,00 zł w tym 15.708,00 zł środki z WFOŚiGW w Warszawie i 3.927,00 zł środki własne powiatu żuromińskiego.

Na zadania z zakresu Zwiększenie świadomości ekologicznej społeczeństwa powiatu kształtowanie postaw proekologicznych mieszkańców wydatkowano 67 426,04 zł .

Wszystkie w/w działania mają charakter ciągły, których realizacja jest przewidziana na kolejne lata.

Wskaźniki efektywności programu

Wskaźnik	Jednostka	Stan na 31.12. 2012 wg danych GUS	Stan na 31.12. 2013 wg danych GUS	Stan na 31.12. 2014 wg danych GUS
długość sieci wodociągowej	km	749,06*	750,61*	752,66*
Korzystający z sieci wodociągowej % ogółu l ludności	%	98,64*	98,66*	98,72*
połączenia sieci wodociągowej prowadzące do budynków mieszkalnych i zbiorowego zamieszkania	sztuk	8651	8738	8781
ludność korzystająca z sieci wodociągowej	osoba	40210*	39 988*	39 773*
woda dostarczona gospodarstwom domowym	dam^3	1684,5	1823,7	1991,8
długość sieci kanalizacyjnej	km	42,24*	67,12*	70,72*
Korzystający z sieci kanalizacyjnej % ogółu ludności	%	26,28	27,28	28,004
połączenia sieci kanalizacyjnej prowadzące do budynków mieszkalnych i zbiorowego zamieszkania	sztuk	1922	1959	1968
ścieki odprowadzone	dam^3	379	381	397
Komunalne oczyszczalnie ścieków mechaniczne	sztuk	0	0	0
Komunalne oczyszczalnie ścieków biologiczne	sztuk	5	5	5
Przemysłowe oczyszczalnie ścieków	sztuk	1	1	1
ludność korzystająca z sieci kanalizacyjnej	osoba	10 590	13 039	13 227
zużycie wody na 1 mieszkańca	m^3/rok	41,8	45,4	49,9
ścieki oczyszczone komunalne	dam^3	379	381,0	397
Oczyszczone biologicznie- komunalne	dam^3	379	381,0	397
Oczyszczone mechanicznie- komunalne	dam^3	0	0	0
Oczyszczone ścieki - przemysłowe	dam^3	99	63	74
Oczyszczone biologicznie ścieki przemysłowe	dam^3	99	63	74
Ludność obsługiwana przez oczyszczalnie	osób	13 035	13 392	13 336
wielkość emisji zanieczyszczeń do powietrza (gazy)	Mg	10 341	10 976	10158
wielkość emisji zanieczyszczeń do powietrza (pyły)	Mg	20	25	21
Zanieczyszczenia zatrzymane w urządzeniach do redukcji zanieczyszczeń (pyły)	Mg	15	19	16
długość sieci gazowej rozdzielczej	km	0	0	0
czynne połączenia sieci gazowej do budynków mieszkalnych	sztuk	0	0	0
Odpady komunalne zmieszane pochodzące z gos. domowych	t	4 885,06	4 876,30	5 611,64
kubatura budynków ogrzewanych centralnie	dam^3	641,7	649,5	766,1
długość sieci cieplnej przesyłowej	km	6,7	6,7	7,4
Powierzchnia użytków rolnych *	ha	58 257	58 226	57370
Powierzchnia lasów	ha	16902,4	16861,57	16940,64
Lasy publiczne	ha	9276,3	9 278,77	9338,89
Lasy prywatne	ha	7626,1	7582,80	7601,75
wskaźnik lesistości	%	21,0	20,90	21
powierzchnia obszarów prawnie chronionych	ha	59 635,1	59 635,1	59 635,1
powierzchnia rezerwatów przyrody	ha	10	10	10
pomniki przyrody	sztuk	35	35	35
Użytki ekologiczne	ha	6,9	6,9	6,9
Parki krajobrazowe	ha	5230,1	5230,1	5230,1
Obszary chronionego krajobrazu	ha	54405,0	54405,0	54405,0

*** dane uzyskane z gmin z terenu powiatu żuromińskiego**

1.7 Podsumowanie i wnioski

Program Ochrony Środowiska dla Powiatu Żuromińskiego stanowi podstawowe narzędzie prowadzenia polityki ekologicznej w Powiecie. Podstawowym założeniem w tworzeniu programów ochrony środowiska na wszystkich szczeblach – od krajowego do gminnego – jest, aby realizacja doprowadziła do poprawy stanu środowiska naturalnego. Analizując realizację programu na stopniu Powiatu należy pamiętać, że praktycznie zadania mające bezpośredni wpływ na stan środowiska i związane z jego ochroną przed szkodliwym oddziaływaniem, obciążają samorząd gminny i powiatowy.
Zmiany stanu środowiska widoczne będą dopiero w dalszej perspektywie czasowej, dlatego też niniejszy Raport z dwuletniego okresu realizacji celów, określonych w Programie ochrony środowiska nie jest jednoznacznym odzwierciedleniem efektów realizacji Programu. Raport z realizacji Programu Ochrony Środowiska jest sporządzony po raz trzeci i obejmuje lata 2013-2014.

Powietrze atmosferyczne

Stan środowiska na terenie powiatu w odniesieniu do powietrza atmosferycznego nie uległ poprawie, pomimo prowadzonych działań zmierzających do zmniejszenia wielkości emisji, w tym modernizacji kotłowni i docieplenia budynków. Stan ten spowodowany jest tym, iż pomimo prowadzonych działań na terenie powiatu powstają nowe obiekty, które opalane są węglem kamiennym. Również wykorzystanie alternatywnych źródeł energii jest zbyt małe. Należy kontynuować zadania w zakresie dalszej modernizacji i termomodernizacji obiektów oraz wzmóc wykorzystanie alternatywnych źródeł energii. Na zadania zmierzające do poprawy powietrza atmosferycznego na terenie powiatu żuromińskiego w latach 2013-2014 wydatkowano 1.697.579,77 zł .

Hałas i promieniowanie elektromagnetyczne

W odniesieniu do ochrony przed hałasem realizowane są działania zmierzające do ograniczenia hałasu poprzez remont i przebudowę dróg powiatowych i gminnych. Budowa obwodnicy w Żurominie przyczyniła się do przekierowania ruchu samochodów poza teren miasta. Ograniczenie uciążliwości przed promieniowaniem elektromagnetycznym realizowane jest poprzez analizę wpływu na środowisko nowych obiektów emitujących promieniowanie elektromagnetyczne. Działanie to ma charakter ciągły i należy je kontynuować. Należy również kontynuować zadania w zakresie dalszej modernizacji dróg oraz wymiany stolarki okiennej. Na cel redukcja emisji hałasu w latach 2013-2014 wydatkowano 15.076 207,23 zł

Gospodarka wodno-ściekowa

Główne zadania w zakresie programu ochrony wód podziemnych i powierzchniowych należą do władz gmin. W najbliższych latach gminy powiatu żuromińskiego powinny postawić na budowę sieci kanalizacyjnych, ponieważ wybudowano oczyszczalnie i nowe sieci wodociągowe wzrasta

ilość zużywanej wody a co za tym idzie również ilość ścieków. Na cel osiągniecie dobrego stanu wód powierzchniowych i podziemnych poprzez dążenie do poprawy, jakości wód na terenie powiatu żuromińskiego w latach 2013-2014 wydano 5.752.399,06 zł

Gospodarka odpadami

W odniesieniu do uporządkowania gospodarki odpadami na terenie powiatu realizacja celów została zrealizowana w niewielkim stopniu. Ponad 90 % wszystkich odpadów wytworzonych na terenie powiatu żuromińskiego zostaje zagospodarowana na składowiskach odpadów.
Nie udało się w pełni zinwentaryzować wyrobów zawierających azbest w poszczególnych gminach powiatu. Gospodarka odpadami zawierającymi azbest sprowadza się do czasowego ich deponowania oraz wywóz przez uprawnione do tego podmioty. Odrębnego traktowania wymaga również wymiana pokryć dachowych z eternitu. W 2014 roku na terenie powiatu żuromińskiego unieszkodliwiono 890 229 Mg wyrobów zawierających azbest. Pozostało do unieszkodliwienia 24 049 651 Mg
Na cel Kompleksowa *gospodarka odpadami* w latach 2013-2014 na terenie powiatu żuromińskiego wydatkowano 1.131.391,94 zł.

Obszary chronione

W powiecie żuromińskim obszary chronione zajmują powierzchnię wynoszącą 59 814,5 ha, co stanowi 74,3% całej powierzchni powiatu. Po zasięgnięciu opinii rad gmin został wyznaczony Rozporządzeniem Ministra Ochrony Środowiska obszar NATURA 2000 pod nazwą Dolina Wkry i Mławki. W odniesieniu do tych obszarów należy skupić uwagę na właściwym ich utrzymaniu. Rzetelna ocena stopnia realizacji przyjętych celów ochrony cennych przyrodniczo terenów oraz elementów fauny i flory wymaga dłuższego horyzontu czasowego. Działania w zakresie realizacji tych celów prowadzone są w sposób ciągły.
Na cel :Ochrona ,rozwój i uporządkowanie systemu obszarów chronionych wydatkowano 43.415,54

Lesistość i ochrona lasów

W powiecie żuromińskim w 2014 roku lasy zajmowały powierzchnię wynoszącą 16 940,64 ha, co stanowi 21% ogólnej powierzchni powiatu, w stosunku do 2012 r. 16 902,4 procent ten wzrósł o 0,58 % . Wskaźnik lesistości na terenie powiatu jest na tym samym poziomie i niższy od wskaźnika lesistości w województwie mazowieckim, który wynosi 22,9 % i ogólnokrajowego- 29,30 % . Należy kontynuować zadania w zakresie nadzoru nad gospodarką leśną oraz zwiększanie lesistości. Przyjęte w Programie cele racjonalnego użytkowania lasów są przede wszystkim celami długookresowymi, co wynika ze specyfiki prowadzenia zrównoważonej gospodarki w lasach. Na cel Zwiększenie lesistości i ochrona lasów *w* latach 2013-2014 na terenie powiatu żuromińskiego wydatkowano 2.988.389,39zł.

Edukacja ekologiczna

Na terenie powiatu szerzenie wiedzy ekologicznej jest realizowane poprzez zamieszczanie informacji w prasie lokalnej oraz na tablicach ogłoszeń dotyczących organizowanych szkoleń w zakresie ochrony środowiska i gospodarki odpadami, organizowanych konkursów. Podnoszenie wiedzy ekologicznej wśród mieszkańców powiatu jest realizowane w sposób ciągły, np. od 1999 roku organizowany jest Powiatowy Konkurs Ekologiczny. Na cel edukacja ekologiczna w latach 2013-2014 na terenie powiatu żuromińskiego wydatkowano 67.426,04 zł.

Na terenie powiatu żuromińskiego występuje duża koncentracja ferm drobiu i trzody chlewnej będących źródłem uciążliwości odorowych. W okresie obejmującym sprawozdanie pojawiło się wiele konfliktów społecznych na tle powstawania nowych tego typu obiektów. Podłożem konfliktów są obawy mieszkańców co do znacznego pogorszenia stanu jakości powietrza w zakresie substancji zapachowych, które mogą być uciążliwe dla ludzi i powodować pogorszenie warunków życia. Regulacje normatywne nie określają parametrów wielkości stężeń substancji zapachowych w powietrzu. Ustawowe upoważnienie w tym zakresie nie zostało dotychczas wykonane (art. 222 ust. 5 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska Dz U. z 2013 poz. 1232 ze zm) . Odnośnych regulacji nie zawarto także w przepisach prawa wspólnotowego. Nie oznacza to jednak, że analiza uciążliwości z tym związanych może być pomijana. Można przyjąć, że oddziaływanie instalacji drobiarskich i trzodziarskich może mieć miejsce w stosunku do sąsiednich terenów i może mieć związek z emisją zanieczyszczeń do atmosfery, oddziaływaniem odorotwórczym, wytwarzaniem odpadów. Wyznacznikiem powinna być przede wszystkim skala zjawiska oraz możliwy zakres środków służących ograniczeniu tej uciążliwości, które prowadzą do konfliktów społecznych. Organy administracji analizując dokumenty planistyczne mogą zawrzeć wnioski w dokumentach strategicznych, tak aby polityka przestrzenna nie prowadziła do konfliktów społecznych.

W niniejszym opracowaniu przedstawiono zadania, które były realizowane w ramach przyjętego przez Radę Powiatu Programu Ochrony Środowiska Powiatu Żuromińskiego.
Do najważniejszych zrealizowanych zadań można zaliczyć:

1. W zakresie zmniejszenia zanieczyszczeń środowiska (racjonalizacja gospodarki wodnej i poprawa jakości wód powierzchniowych i podziemnych)
   - budowa systemów kanalizacyjnych jest realizowana poprzez samorządy gminne powiatu,
2. W zakresie zmniejszenia uciążliwości i emisji pyłowo-gazowej oraz ograniczenia uciążliwości hałasu
   - modernizacja kotłowni w celu zmniejszenia emisji gazów i pyłów w placówkach oświatowych powiatu,
   - termomodernizacja polegająca m in. na wymianie stolarki okiennej i drzwiowej, docieplenie budynków, wymiana pokrycia dachowego,
   - montaż instalacji solarnych,
   - przyłączenie do sieci CO obiektów użyteczności publicznej
   - przebudowa oraz remont dróg powiatowych oraz gminnych.
3. W zakresie ochrony przed promieniowaniem elektromagnetycznym.
   działania przewidziane w ustawach np. : weryfikowanie przyjmowanych zgłoszeń instalacji wytwarzających pola elektromagnetyczne.
4. W zakresie kompleksowej gospodarki odpadami
   - kontynuacja selektywnej zbiórki odpadów na terenie powiatu żuromińskiego
   - stworzenie spójnego systemu gospodarowania odpadami
   - organizowanie Powiatowych Konkursów Ekologicznych,
   - organizowanie Akcji Sprzątania Świata, np.likwidacja „dzikich'' wysypisk,
5. W zakresie ochrony dziedzictwa przyrodniczego i racjonalnego użytkowania zasobów przyrody
   - pielęgnacja parków i skwerów,
   - nasadzenia drzew przy drogach powiatowych
6. W zakresie zwiększenia lesistości i ochrona lasów
   - nadzór nad lasami nie stanowiącymi własności Skarbu Państwa,
   - przeklasyfikowanie z urzędu gruntów rolnych na leśne,
   - zalesienia gruntów rolnych w ramach pomocy oferowanej z PROW
7. W zakresie podnoszenia poziomu świadomości ekologicznej społeczeństwa
   - organizowanie Powiatowych Konkursów Ekologicznych dla młodzieży ze szkół podstawowych, gimnazjalnych, średnich i specjalnych,
   - organizowanie Akcji Sprzątania Świata,
   - organizowanie konkursów fotograficznych przyroda powiatu żuromińskiego.

PRZEWODNICZĄCY
Rady Powiatu Żuromińskiego
mgr Piotr Budzich